

Pozměňovací návrh

poslance Vojtěcha Munzara

**Pozměňovací návrh k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony
(sněmovní tisk 206)**

V části třetí, změna zákona o dani z přidané hodnoty, a v části šesté, změna daňového řádu, se navrhují tyto změny:

1. V Části třetí, Čl. V, Změna zákona o DPH, se za bod 242 vkládá nový bod X. který zní:
„X. V 101a odst. 3 se text se slova "zveřejněné správcem daně" nahrazují slovy "stanovené Ministerstvem financí vyhláškou".“.

2. V Části třetí, Čl. V, Změna zákona o DPH, se za bod 243 vkládá nový bod X. který zní:
„X. V 101a odst. 4 se odstavec 4 zrušuje.“.

3. V Části třetí, Čl. V, Změna zákona o DPH, se za bod 262 vkládají nové body X. který znějí:
„X. V 110j odst. 3 se text se slova "zveřejněné správcem daně" nahrazují slovy "stanovené Ministerstvem financí vyhláškou".

X. V 110j se v odst. 5 písmenu c) za slova "formát a strukturu" doplňují slova "stanovenou Ministerstvem financí vyhláškou".

Následující body se přečíslují.“.

4. V Části šesté, Čl. XII, Změna daňového řádu, se za bod 1 vkládají nové body X, které znějí:

„X. V § 71 odst. 4 se slova "Správce daně zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup" nahrazují slovy " Ministerstvo financí stanoví vyhláškou".

X. V § 72 odst. 1 se slova "vydaném Ministerstvem financí" nahrazují slovy ", jehož podobu stanoví Ministerstvo financí vyhláškou".

X. V § 72 odst. 3 se slova "zveřejněné správcem daně" nahrazují slovy "stanovené vyhláškou Ministerstva financí".

X. V § 72 odst. 4 se slova "zveřejněné správcem daně" nahrazují slovy "stanovené vyhláškou Ministerstva financí".

X. V § 74 odst. 4 se slova "správce daně předem zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup" nahrazují slovy "Ministerstvo financí předem stanoví vyhláškou".

Následující body se přečísľují.“.

Čl. III

Účinnost

Tato ustanovení nabývají účinnosti prvním dnem šestého měsíce následujícím po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Tento návrh si klade za cíl odstranit některé deficity v oblasti správy daní, kdy obsah, formát či struktura zásadních podání (daňových formulářů a elektronického daňového přiznání) nejsou určeny zákonem či podzákonnou právní normou.

V poslední době navíc neúměrně narůstá počet podání v oblasti správy daní, která jsou označena za vadná, což v konečném důsledku způsobuje i nadměrné zatížení správních soudů, které se musejí navazujícími spory zabývat. Tento stav je způsoben zejména vágním vymezením pravomoci stanovovat tiskopisy (jak papírové, tak elektronické), který je obsažen v daňovém řádu. Tradiční papírový tiskopis (ust. §72 odst. 1 a 2 daňového řádu) byl obecně svěřen do rukou Ministerstva financí, naopak elektronické tiskopisy do rukou „správce daně“. Tam, kde se má stát snažit o jednotu a bezrozpornost elektronického zpracování je tedy v rozporu s logikou svěřována „kompetence“ správci daně (*de iure* Finančnímu úřadu, ale *de facto* tuto „kompetenci“ vykonává Generální finanční ředitelství) namísto centrálního stanovování Ministerstvem financí. Projevuje se to také v užití pojmu „zveřejní“ namísto pojmu „stanoví“ – neboť zveřejnění musí předcházet právě plošné stanovování, které lze v právním státě jen uskutečnit jen právním předpisem. Ve stejném duchu se opakovaně vyjadřoval i Ústavní soud, který například ve svém nálezu Pl. ÚS 32/15 ze dne 6. 12. 2016 mimo jiné uvádí: „*To nevylučuje případné zákonné zmocnění (čl. 79 odst. 3 Ústavy) ke stanovování konkrétních jednotlivých údajů Ministerstvem financí. Avšak muselo by se tak stát formou právního předpisu. Jen tak je možno zajistit pro plátce předvídatelnost údajů*“, a dále pak „*Bez významu pak jistě není ani možnost případné abstraktní kontroly ústavnosti ze strany Ústavního soudu, která je v případě pouhého formuláře vyloučena*“.

Obdobný názor pak zastává i Nejvyšší správní soud, dle něhož „*Vydání takového aktu je ovšem obecně vzato (vedle opatření obecné povahy, jež mají podle převažujícího mínění doktríny specifickou povahu) jediný způsob, jakým může výkonná moc k provedení zákona a v jeho mezích stanovovat abstraktní pravidla chování neurčitému okruhu osob (viz čl. 78 a 79 odst. 3 Ústavy). Recentní legislativní praxe, konkrétně v oblasti sportu a vysokého školství, bere požadavek ústavně předepsané formy takového jednání výkonné moci – zcela správně – vážně.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 1. 2018 sp. zn. 2 Afs 25/2015).

Vážné pochybnosti o ústavní konformitě stávající úpravy a z ní vyplývající praxe vyslovil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 4. dubna 2018, čj. 10 Afs 360/2017-27, když uvedl: „*Před posouzením konkrétních skutkových otázek je nutné se zabývat zejména tím, zda byly požadavky na formát a strukturu souboru zveřejněny ústavně předepsanou formou, a to nejen s ohledem na Úmluvu a další mezinárodní dokumenty, ale i s ohledem na požadavky ústavního pořádku České republiky (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 3. 1. 2018, čj. 2 Afs 25/2015-38, body 33 a násl., v obecné rovině pak např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 3. 4. 2012, čj. 8 As 6/2011-120, nebo nález ÚS ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 23/02).*“

Ve věci ust. § 72 odst. 1 a 2 daňového řádu se zároveň na Ústavní soud obrátila skupina senátorů (srov. věc vedená u Ústavního soudu pod sp. zn. Pl. ÚS 19/17).

Předkládaný návrh tak reflektuje, že ve všech ostatních sférách výkonu státní moci a uplatňování tiskopisů jde o běžný postup (ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo školství apod.). Tvorba vyhlášky se řídí dle Legislativních pravidel vlády a má tedy definovaný proces přípravy, připomínkování, schvalování a zveřejnění.

V Praze dne 13. listopadu 2018

Ing. Vojtěch Munzar, v.r.